

Des de l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN) i el Col·lectiu P3M us presentem les candidatures als premis "Totxo d'Or" i "Marcòlic d'Or" dels anys 2002-2003.

Aquests premis van ser creats pel col·lectiu P3M l'any 2000 per posar de relleu els projectes o actuacions que han estat més beneficiosos (Premi "Marcòlic Groc") o més perjudicials (Premi "Totxo d'Or") per al medi ambient d'Andorra. A partir d'enguany aquests premis són convocats conjuntament per P3M i ADN.

Els premis es trien per votació popular entre les diverses candidatures seleccionades, [cualis](#) i els guanyadors es donaran a conèixer durant la Fira de Santa Llúcia, al desembre. Tothom pot començar des d'avui mateix i durant aquests dies a la Fira d'Andorra.

CANDIDATS

TOTXO D'OR

1) Presa al riu de Tristaina (Comú d'Ordino)

L'any 2003 s'ha completat la construcció d'una presa al riu de Tristaina, que ha de servir per acumular aigua per als canons de neu de l'estació d'esquí d'Ordino-Arcalís. L'obra ha malmès notablement l'ecosistema fluvial, perjudicant la capçalera del Valira del Nord, un dels rius més ben conservats d'Andorra.

2) Canalització dels rius (Ministeri d'Ordenament Territorial)

Per "celebrar" l'Any Internacional de l'Aigua, el Ministeri d'Ordenament Territorial continua canalitzant els trams de riu que no ho estan, convertint rius encara vius en canals inerts, i destruint els últims boscos de ribera d'Andorra. Un llegat de formigó per als nostres fills, que servirà perquè els plans d'urbanisme permetin construir fins a la llera mateixa del riu.

3) Ampliació de carreteres i Pla Viari (Ministeri d'Ordenament Territorial)

A banda d'imposar als comuns un Pla Viari basat en la construcció d'obres faraòniques, que

pretenen compensar un creixement indefinit del trànsit (que no es qüestiona), el Ministeri d'Ordenament Territorial ha executat algunes obres d'altíssim impacte ecològic i paisatgístic, com el túnel del Grau de la Sabata, que ha degradat el paisatge del congost de la Grella; l'ampliació de la carretera a la Serra de l'Honor (la Massana) sobre un magnífic bosc de roures; o la carretera de Racons (Canillo).

4) Telecabina de la Massana a l'estació de Pal (Comú de la Massana)

Després d'ignorar les demandes populars i d'aconseguir declarar d'interès general una obra que no ho és, el Comú de la Massana ha començat les obres del telecabina que ha d'unir la Massana amb l'estació de Pal. L'impacte sobre el paisatge i la fauna és inadmissible, i més quan hi ha indicis que no s'està respectant el projecte original. El Pla de la Caubella, on anirà l'edifici d'arribada, ha quedat completament esfigurat.

5) Projecte d'ampliació de les pistes de Grau Roig a Concòrdia i Montmalús (SAETDE i Comú d'Encamp)

L'estació d'esquí de Grau Roig-Pas de la Casa, amb la complicitat del Comú d'Encamp, està projectant extenses ampliacions del domini esquiable cap a sectors de gran valor ecològic, com l'àrea de Montmalús o l'antic Terreny de Concòrdia. De la mateixa manera, es parla de connectar aquesta estació amb la francesa de Porté-Puymorens, un projecte que suposaria un atemptat de primer ordre contra el medi natural dels Pirineus orientals.

6) Projecte de recobriment del riu Valira al seu pas per Sant Julià (Comú de Sant Julià de Lòria)

El Comú de Sant Julià vol recobrir TOT el riu Valira al seu pas per la població, i així guanyar un espai necessari, diuen, per revitalitzar la parròquia. Obliden, però, que tant el risc per a la seguretat de les persones com l'impacte ambiental d'una obra d'aquest tipus són absolutament inassumibles: representa trencar el vincle ecològic de tots els rius d'Andorra amb els de Catalunya. També és increïble que hi agi tècnics que ho justifiquin.

7) Retard en l'aprovació de la moratòria de la construcció (Govern d'Andorra)

Després d'aprovar una pèssima Llei d'ordenació del territori, el Consell General no va decretar la moratòria en la construcció que l'hauria d'haver seguit, mentre s'elaboraven els plans d'urbanisme. Ben al contrari, la moratòria no es va aprovar fins el mes de juny d'enguany, després de patir una increïble allau de demandes de permisos de construcció que hipotequen greument l'eficàcia dels plans d'urbanisme.

MARCÒLIC D'OR

1) Restauració d'horts per la gent gran (Comuns de Sant Julià i d'Escaldes-Engordany, i Fundació Julià Reig)

Aquesta iniciativa ha servit per preservar alguns horts que compleixen una important funció social per al lleure de la gent gran. A més, permeten posar de relleu el valor del sòl agrícola, i la importància que té preservar-los de ser urbanitzats, en benefici de la qualitat de vida. Cal recordar que els plans d'urbanisme, contra tota lògica, estan classificant TOT el sòl agrícola del país com urbanitzable.

2) Inici de la recollida selectiva d'envasos i paper (Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient i Comuns)

Tot i que amb un enorme endarreriment respecte els països veïns, la recollida selectiva dels envasos i del paper va començar formalment el setembre d'enguany. La demanda popular que va seguir al tancament del forn ha accelerat aquesta mesura tan necessària per una gestió més sostenible dels residus.

3) Construcció de depuradores (Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient)

Un dels problemes ambientals crònics d'Andorra ha estat la pèssima qualitat de les aigües que enviem cap a Catalunya. Durant els anys 2002 i 2003 s'ha endegat finalment la construcció de les dues grans depuradores que faltaven per concloure el Pla de Sanejament (Canillo i Sant Julià). Dues obres molt necessàries, malgrat que s'hauria d'haver reduït molt més l'impacte ambiental de la seva construcció.

4) Acord per a la protecció de la Vall del Madriu (Govern d'Andorra, Comuns d'Encamp, Andorra la Vella, Sant Julià i Escaldes-Engordany, i ICOMOS Andorra)

Gràcies a l'impuls d'ICOMOS Andorra, tant el Govern com els quatre comuns que hi tenen terrenys han signat la Carta de la Vall del Madriu-Perafita-Claror, un compromís per a la protecció i ús racional de l'últim gran espai natural d'Andorra, i pas bàsic per sol·licitar la seva declaració com a Patrimoni de la Humanitat.

PREMI ESPECIAL TOTXANA

Afer del forn incinerador de residus

Enguany el premi "Totxo d'Or" anirà acompanyat d'un Premi especial "Totxana" al Govern d'Andorra pel retard d'anys que va acumular en el tancament del forn incinerador, malgrat les advertències que s'havien formulat sobre la seva gravetat des del moviment ecologista i diversos informes tècnics. L'impacte sobre el medi i sobre la salut de les persones encara no es coneix prou bé, però és altíssim, tenint en compte que els nivells de contaminants emesos estaven més de 1.000 vegades per sobre dels màxims permesos per la Unió Europea.